

Blaznikovi večeri in druge prireditve v letu 2016

Petek, 11. marec 2016, Sokolski dom

PREDSTAVITEV PASIJONSKIH DONESKOV 2016/11

Na otvoritvenem večeru Dnevov Škofjeloškega pasijona 2016 smo predstavili 11. številko zbornika *Pasijonski doneski*, njihovo vsebino nam je podal urednik Alojzij Pavel Florjančič.

Osrednja vsebinska tema predstavitve je bil pogovor o tristoletnem izročilu *Škofjeloškega pasijona*, v katerem so sodelovali dr. Metod Benedik, dr. Matija Ogrin in dr. Monika Deželak - Trojar. V kulturnem dela večera je Tomaž Hostnik, ob spremljavi harmonikarja brata Jerneja Hostnika, prebral svoj *Križu pot*, ki je napisan v loškem narečju. *Križu pot* je zapisan ob postajah Križevega pota, ki ga je v zanj značilnem slogu v les urezal umetnik Peter Jovanovič in je objavljen v *Pasijonskih doneskih* 2016/11.

Vsebinsko *Pasijonskih doneskov* 2016/11 Helena Janežič predstavlja v prispevku *Knjižne novosti Muzejskega društva Škofja Loka*.

Po predstavitvi je bilo **odprtje petih tematskih razstav**:

- Peter Jovanovič: *Križev pot*,
- Janez Plestenjak: *Risbe s Škofjeloških pasijonov*,
- Tone Mlakar: *Znamenja*,
- Jasmin Suljanovič: *Škofjeloški pasijon skozi objektiv fotografa*,
- *Pasijonski spominki* – okno Loške hiše.

V avli Sokolskega doma je bil na ogled predstavitveni film o *Škofjeloškem pasijonu*, snemalca in fotografa Marjana Cerarja.

Dr. Matija Ogrin, dr. Metod Benedik, Alojzij Pavel Florjančič in dr. Monika Deželak - Trojar (z leve) na predstavitvi *Pasijonskih doneskov* 2016/11.
(foto: Aleksander Igličar)

Torek, 29. marec 2016, Galerija Franceta Miheliča
**ZGODOVINA RAZVOJA TELOVADNEGA DRUŠTVA SOKOL V
ŠKOFJI LOKI**

Zgodovinarica Biljana Ristić je predstavila zgodovino loških Sokolov. (foto: Aleksander Iglčar)

sekcijo, organizirali so sokolske prireditve, slavnostne pohode, tekmovanja in množične nastope. Poseben čar pa so družbenemu in družabnemu življenju v Škofji Loki dale telovadne in kulturne prireditve, ki so jih je organiziralo to društvo.

Pred rednim letnim zborom članov Muzejskega društva Škofja Loka je zgodovinarica Biljana Ristić, kustosinja Loškega muzeja, ob 110-letnici ustanovitve predstavila zgodovino razvoja Telovadnega društva Sokol v Škofji Loki (1906), ki je v letih svojega delovanja postalo integralni del širše sokolske organizacije slovenskih in jugoslovanskih dežel.

Telovadba na orodju, redovne, proste in sestavljene vaje pa niso bile edine športne dejavnosti, ki so jih gojili loški Sokoli. Ustanovili so smučarski in nogometni odsek, strelsko

Petek, 16. april 2016, Aleja zaslužnih Ločanov, Škofja Loka

POSTAVITEV OBELEŽJA ZOBOZDRAVNIKU DR. JOŽETU RANTU

Akademski kipar Metod Frlic, župan mag. Miha Ješe, dr. Zvonka Zupanič Slavec, mag. Aleksander Iglčar in zobozdravnik Andrej Rant ob odkritju obeležja dr. Jožetu Rantu. (foto: Matej Pušnik)

Izredno je bil dejaven tudi na drugih področjih kot ustanovitelj prenekaterih društev, med drugim Muzejskega društva Škofja Loka. Kot velik naravovarstvenik

Na predlog Muzejskega društva Škofja Loka in Inštituta za zgodovino medicine Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani je bil na razpisu Občine Škofja Loka za postavitve obeležij v Aleji zaslužnih Ločanov, ki je bil leta 2013, izbran zobozdravnik prof. dr. Jože Rant.

Prof. dr. Jože Rant (1896–1972), Rudarjev z Godešiča, je polagal temelje modernega zobozdravstva

pri nas in je za svoje delo prejel številna priznanja in nagrade, med drugim Kidričevo nagrado. Bil je prvi čeljustni kirurg in profesor ortodontije na Stomatološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

se je boril za ohranjanje okolja, bil je lovec, kinolog, numizmatik ... Poleg vsega naštetega pa je bil tudi velik humanist. Na vseh področjih se je vse življenje trudil pomagati ljudem in družbi. O življenju in delu dr. Jožeta Ranta sta v *Loških razgledih* 58/2011 pisala njegov sin Andrej Rant in Tone Košir.

Na otvoritveni slovesnosti so spregovorili župan **mag. Miha Ješe**, **prof. dr. Zvonka Zupanič - Slavec**, predstojnica Inštituta za zgodovino medicine, **mag. Aleksander Igličar**, predsednik Muzejskega društva Škofja Loka, in **sin Andrej Rant**, zobozdravnik. Obeležje dr. Rantu je, tako kot vsa ostala obeležja v Aleji, ustvaril akademski kipar **Metod Frlic**. O dogodku tudi v prispevku *Dr. Jože rant (1896-1972) v Aleji zaslužnih Ločanov*.

Petek, 27. maj 2016, vrt Loškega gradu
PASIJONKE, pesmi o trpljenju v vojni in miru

V sodelovanju s kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka smo pripravili drugi pesniški recital, tokrat v počastitev 25-letnice samostojne slovenske države. Pobudnik in organizator *Pasijonk* je **Blaž Karlin**, ki je bil tudi povezovalc večera. Poezijo sta prebiral **Neža Bohinc** in **Andrej Hóivik**, glasbeno meditacijo pa flavtistki **Jelena Trebaticki** in **Nikolina Vukoja**. Izbor pesmi sta pripravila **Helena Janežič** in **Klemen Karlin**. Udeležence, zbrane v letnem gledališču na vrtu Loškega gradu, je na koncu nagovoril pesnik **Tone Kuntner** in recitiral nekaj svojih domoljubnih pesmi.

Pasijonke na vrtu Loškega gradu. (foto: Peter Pokorn ml.)

Četrtek, 9. junij 2016, Sokolski dom
PREDSTAVITEV LOŠKIH RAZGLEDOV 62/2015

Vsebino nove številke *Loških razgledov* 62/2015 je v polni Kristalni dvorani Sokolskega doma uvodoma predstavila **urednica Marija Lebar**.

V nadaljevanju sta svoja stališča do prispevka *Razvoj slovenske državnosti in Občine Škofja Loka* pojasnila njegov avtor **dr. Ivan Kristan** in recenzent **dr. Boris Golec**, zgodovinar, znanstveni svetnik na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa

Dr. Boris Golec, Marija Lebar in dr. Ivan Kristan.
(foto: Aleksander Igličar)

pri ZRC SAZU. Dr. Ivan Kristan je prispevek poslal za objavo v *Loških razgledih*, a se je uredniški odbor, tudi na osnovi mnenja recenzenta dr. Borisa Golca, enotno odločil, da prispevek ne ustreza uredniškim merilom za objavo. Omenjeni prispevek je bil nato v nekoliko spremenjeni obliki, 12. aprila 2016, objavljen v prilogi 4. številke *Loških novic*, z naslovom *3 obletnice osamosvojitve*, in sicer kot publikacija Združenja borcev za vrednote NOB Škofja Loka, katere urednik je bil dr. Ivan Kristan.

Sreda, 19. oktober 2016, Galerija Franceta Miheliča

Pogovorni večer s častno občanko Občine Škofja Loka dr. Aleksandro Kornhauser Frazer: DOM, POTI IN SREČANJA

Z gostjo večera dr. Aleksandro Kornhauser Frazer, znanstvenico na področju kemije, častno občanko Občine Škofja Loka in dobitnico številnih mednarodnih nagrad za raziskovalno in strokovno delo, se je o njeni življenjski poti in spominih na rodno Škofjo Loko pogovarjala njena sestrična **Marija Lebar**, urednica *Loških razgledov*.

Dr. Aleksandra Kornhauser Frazer je 26. septembra 2016 praznovala 90-letnico življenja, zato ji je na začetku večera župan **mag. Miha Ješe voščil ob njenem visokem življenjskem jubileju**. To je bil županov prvi javni nastop po nezgodi konec septembra, zaradi česar je bil deležen spontanega aplavza navzočih.

Gospa Aleksandra, po domače "**Kaljarijeva Adi iz Karluca**", se je rodila v Virmašah, v hiši, ki je bila na desni strani ob glavnem vhodu v podjetje Jelovica. Njen oče Humbert Caliaro je bil lesni trgovec, poslovne prostore je imel na Trati, kjer je po 2. svetovni vojni poslovalo podjetje Jelovica.

V veliki gospodarski krizi, ki se je začela leta 1929, je oče izgubil vse premoženje in družina je praktično obubožala. Preselili so se v hišo v loško predmestje Karlovec 12 (danes Kopališka 37), po domače pri Sulčku, kjer je bila doma njena mama Neta, rojena Ambrožič.

V pogovoru je gospa Aleksandra povedala, da so bile že od mladih let njene

Dr. Aleksandra Kornhauser Frazer in Marija Lebar med pogovorom. (foto: Aleksander Igličar)

značajske poteze vztrajnost, delavnost, želja po samostojnosti in uspehu, nikoli ni želela v ničemer zaostajati za vrstniki. V tej maniri je dolga leta kot mlado dekle ob nedeljah hodila v loško mlekarno po sirotko, ki so jo kmetje imeli za hrano prašičem. V množici kmetov s čokatimi telesi se je velikokrat počutila utesnjeno, a je hkrati začutila njihovo dobrohotnost, ko so ji pomagali natočiti sirotko.

Med 2. svetovno vojno je sodelovala s partizani. Za študij kemije jo je

na srednji šoli v Ljubljani navdušil profesor Kajfež. Ker ji domači pri študiju materialno niso mogli pomagati, se je zaposlila kot učiteljica in študirala ob delu. Njen dopoldan je bil namenjen poučevanju, popoldan študiju, zvečer pa je učila še na oficirski šoli. V pogovoru je izpostavila nekaj pomembnih naključij, ki so jo vodila na študij kemije, zaposlitev na fakulteti, doktorat in strokovna izpopolnjevanja v tujini, kjer je delovala s svetovno uveljavljenimi kemiki v Švici, Angliji in ZDA.

Poročila se je z zdravnikom – pediaterom dr. Pavletom Kornhauserjem, s katerim sta imela hčerko Lilijano, ki je šla po očetovih stopinjah. Ker sta oba z možem večino svojega časa usmerila v strokovno delo, sta se medsebojno oddaljila in razšla. Nato se je poročila z Malcolmom Frazerjem iz Anglije, ki je bil tudi izjemen raziskovalec in strokovnjak na področju kemije, kar je po njenih besedah zelo olajšalo tudi njun osebni odnos. Leta 2011 se je po dolgih letih bivanja v Angliji vrnila v Slovenijo, živi v kraju Polica nad Grosupljem.

Ob vsem znanstvenem in strokovnem slovesu ni nikoli pozabila svoje rodne Loke, še zlasti lepote in čarobnosti Poljanske Sore, Hudičeve brvi na poti v Puštal in "pen" pod njo. O tem priča tudi dejstvo, da je svojo hišo v Angliji poimenovala Sora.

Četrtek, 24. november 2016, Galerija Franceta Miheliča

Pogovorni večer

ŠKOFJA LOKA IN LOČANI V OSAMOSVOJITVENI VOJNI JUNIJA 1991

Ob 25-letnici slovenske državnosti smo v sodelovanju z Zvezo veteranov vojne za Slovenijo, Odbor Škofja Loka in Loškim muzejem pripravili pogovorni večer, na katerem se je z aktivnimi udeleženci vojne za Slovenijo **Stanetom Bertonclem**, tedanjim poveljnikom Teritorialne obrambe (TO) Škofja Loka, **Leonom Tušarjem**, tedanjim poveljnikom čete TO, **Branetom Virantom**, tedanjim komandirjem Postaje milice Škofja Loka, in **Jožetom Stanonikom**, poveljnikom oddelka TO, pogovarjal **Aleksander Igličar**, udeleženec bojov na letališču Brnik.

Jože Štukl, muzejski svetovalec iz Loškega muzeja, je predstavil primerke orožja iz leta 1991, ki jih hranijo v zbirkah Loškega muzeja.

Dogodki v času osamosvojitvene vojne junija 1991 v Škofji Loki so opisani v posebnem prispevku.

Brane Virant, Stane Bertoncclj, Aleksander Igličar, Leon Tušar in Jože Stanonik (z leve) so osvetlili dogajanje na Loškem med osamosvojitveno vojno, junija 1991. *foto: Milena Igličar*

Sreda, 7. december, in četrtek, 8. december 2016, Galerija Franceta Miheliča

Mednarodni znanstveni posvet

Človekove pravice in temeljne svoboščine: **ZA VSE ČASE!**

Ob 10. decembru, svetovnem dnevu človekovih pravic, smo v sodelovanju s Študijskim centrom za narodno spravo iz Ljubljane, Narodno in univerzitetno knjižnico, Loškimi muzejem in Kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka pripravili mednarodni znanstveni posvet Človekove pravice in temeljne svoboščine: ZA VSE ČASE! (Glej prispevek Helene Janežič *Človekove pravice in temeljne svoboščine: ZA VSE ČASE!*, december 2016, Škofja Loka).

Kot spremljevalni dogodek je bila v atriju Starega župnišča na Mestnem trgu na ogled **razstava STOP, CENZURA!**, avtorice Helene Janežič, sodelavke NUK in podpredsednice Muzejskega društva Škofja Loka.

V okviru posveta je bila v sredo, 7. decembra zvečer, pred praznikom Brezmadežne device Marije, v Cerkvi sprave – nunski cerkvi v Škofji Loki sveta maša za žrtve medvojnega in povojnega nasilja na Škofjeloškem. Sveto mašo je ob

Mag. Aleksander Igličar se je zahvalil ljubljanskemu nadškofu msgr. Stanislavu Zoretu. (foto: T. Splichal)

somaševanju duhovnikov dekanije Škofja Loka in bratov kapucinov daroval **msgr. Stanislav Zore**, ljubljanski nadškof metropolit. Mašo so s petjem polepšali pevci **Škofjeloškega okleta** in sestre uršulinki z občutenim petjem psalma. Na koncu maše se je nadškofu zahvalil Aleksander Igličar, ki mu je iz največje etiopske romarske božje poti Lalibela prinesel spomin na vpis *Škofjeloškega pasijona* na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.